Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Lausunto

2.3.2026

22-2125

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

HE 12/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta

Puolustusministeriön lausunto

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt puolustusministeriötä antamaan lausuntonsa otsikon asiassa.

Muuttunut turvallisuusympäristö

Radiotaajuuksien häirintälaitteiden, mutta myös miehittämättömien alusten, ilma-alusten ja ajoneuvojen merkitys on kasvanut merkittävästi. Tästä johtuen on myös varmistuttava siitä, että niitä vastaan voidaan tarvittaessa toimia.

Puolustusministeriötä ja laajemmin puolustushallintoa on kuultu asian valmistelun yhteydessä. Lisäksi puolustusministeriö on antanut lausuntonsa, johon on viitattu hallituksen esityksessä. Esityksessä viitatusti puolustusministeriö näkee esityksen tavoitteet, kuten tutkimus- ja kehittämistoiminnan edellytysten parantamisen, hyvänä ja kannatettavana. Lisäksi radiohäirintälaitteiden hallussapitoon puuttumista pidetään hyvänä.

Puolustusministeriö pitää keskeisenä, että viranomaisille ja myös häirintää ja esimerkiksi miehittämättömien ilma-alusten kulkuun puuttuvaa teknologiaa pystytään kehittämään tehokkaasti. Tämä edellyttää erilaisten alueiden ja tilojen perustamista, joissa teknologiaa voidaan kehittää ja testata turvallisesti.

Radiolupa

Puolustusministeriö kiinnittää esityksessä huomiota siihen, että esityksessä ei ole juurikaan tuotu esiin viranomaisten tehtäviensä suorittamiseksi tarpeellisia radiohäirintälaitteita. Puolustusministeriö toteaa, että esimerkiksi puolustusvoimista annetun lain 15 a §:n nojalla Puolustusvoimat voi puuttua miehittämättömän ilma-aluksen kulkuun. Useimmissa tapauksissa tämä voisi tapahtua turvallisimmin radiohäirintälaitetta käyttäen.

Nyt käsiteltävänä olevan esityksen mukaan viranomaiset joutuisivat hankkimaan esimerkiksi miehittämättömän ilma-aluksen käyttämiin radiotaajuuksiin puuttuvalle laitteelle radioluvan. Luonnollisesti miehittämättömät alukset, ilma-alukset ja ajoneuvot eivät käytä Puolustusvoimille osoitettuja radiotaajuuksia. Puolustusministeriö ymmärtää, että radiohäirintä voi aiheuttaa helpohkosti tahattomia seurannaisvaikutuksia, koska radiohäirintä ei ole vaikutuksiltaan yhtä kohdennettua kuin esimerkiksi ampuaseen käyttö. Toisaalta toimenpiteet eivät ole kestoltaan pitkäaikaisia.

Puolustusministeriö on esityksen valmistelun aikana saamassaan käsityksessä, että lupa voidaan saada Puolustusvoimien radiohäirintälaitteille joustavasti ja tarvittavassa laajuudessa. Tämä olisi hyvä tuoda vielä erikseen esiin eduskuntakäsittelyn yhteydessä. Joka tapauksessa vaatimus radioluvasta ei voi olla esteenä sille, että Puolustusvoimat voi toteuttaa lakisääteisiä tehtäviään. Puolustusvoimien

Postiosoite Postadress Postal Address	Käyntiosoite Besöksadress Office	Puhelin Telefon Telephone	Faksi Fax Fax	s-posti, internet e-post, internet e-mail, internet
Puolustusministeriö PL 31 00131 Helsinki	Eteläinen Makasiinikatu 8 Helsinki	0295 16001 +358 295 16001		kirjaamo.plm@gov.fi www.defmin.fi

olisikin voitava käyttää radiohäirintää vastaavin edellytyksin kuin muita vastaavia voimankäyttövälineitä uhkan torjunnassa.

Puolustusministeriö esittääkin harkittavaksi, pitäisikö nyt käsiteltävänä olevan lakiehdotuksen 39 a §:n soveltamisalaa rajata niin, että sen ulkopuolelle jäävät Puolustusvoimien lakisääteisten tehtäviensä perusteella miehittämättömien alusten, ilma-alusten ja ajoneuvojen torjunnassa käyttämät radiolaitteet. Tässä tapauksessa Puolustusvoimat voisi tehdä käyttöön varautumisesta tarvittavat ilmoitukset tarvittaville viranomaisille, kuten on nykyisinkin säädettä puolustusvoimista annetussa laissa.

Vaihtoehtoisesti puolustusministeriö pyytää, että mahdollinen niin kutsuttu blankettilupamenettely kuvataan eduskunta-asiakirjoissa, jotta varmistutaan menettelyn jatkuvuudesta eikä lupaviranomaiselle jää laajaa ennakoimatonta harkintavaltaa puheena olevien lupien suhteen.

Vanhempi hallitussihteeri Kosti Honkanen